

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 368/20
25.9.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Александре Спирковске, председника већа, Зорице Јовановић и Драгице Савељић Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник адвокат АА, против туженог ЈКП “ВОД-КОМ” Јабука, Трг Бориса Кидрича број 1, чији је пуномоћник адвокат АБ1, ради исплате, одлучујући о изјављеној жалби туженог против пресуде Основног суда у Панчеву П1 449/18 од 15.11.2019. године, у седници већа одржаној 25.9.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П1 449/18 од 15.11.2019. године у ставу један и два изреке и жалба туженог, у том делу, одбија се, као неоснована.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ решење о парничним трошковима, садржано у ставу три изреке пресуде Основног суда у Панчеву П1 449/18 од 15.11.2019. године, у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 117.952,38 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, и жалба туженог, у том делу, одбија се, као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о парничним трошковима, садржано у ставу три изреке пресуде Основног суда у Панчеву П1 449/18 од 15.11.2019. године, у преосталом делу, и одбија, као неоснован, захтев тужиоца у делу да се обавезе тужени да тужиоцу исплати законску затезну камату на износ од 117.952,38 динара почев од дана правноснажности пресуде до дана извршности пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби, као неоснован.

Образложење

Ставом један изреке пресуде Основног суда у Панчеву П1 449/18 од 15.11.2019. године усвојен је прецизирани тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу, на име неисплаћене изгубљене зараде, по основу неисплаћене разлике накнаде за минули рад, исплати износ од 15.134,58 динара, за период и са каматом, као у њеном садржају.

Ставом два изреке обавезан је тужени да на наведене износе неисплаћене зараде Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Ставом три изреке обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове поступка у износу од 117.952,38 динара, са законском затезном каматом почев од дана правноснажности пресуде па до исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, из свих разлога прописаних чланом 373 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11).

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у границама овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду је, као другостепени суд, нашао:

- жалба је делимично основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити других битних повреда одредаба парничног поступка.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је био запослен код туженог, на пословима помоћног водоинсталатера-инкасанта, на основу уговора о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности. Тачком 10 уговора о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности број 29/2006 од 7.3.2006. године, који је закључен између странака, утврђено је да се зарада запосленог обрачунава тако што се цена рада за најједноставнији рад, утврђена у складу са законом, другим прописима и општим актима, помножи са коефицијентом 1,70, а у тачки 11 уговора утврђено је да запослени има право на увећану зараду по више основа, између осталог, и по основу временаведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу-0,5% од основице. Према члану 7 Правилника о раду туженог број 49/10 од 12.4.2010. године додаток на зараду за ефективан рад обрачунава се у износу од 0,5% за сваку навршену годину радаведеног у радном односу. Тужиоцу је радни однос код туженог престао дана 16.3.2015. године, на основу решења туженог о отказу уговора о раду, са припадајућим анексима. Тужилац је код туженог био у радном односу од 30.8.1976. године до 16.3.2015. године, имајући у виду да су Месна заједница "АА1" и тужени повезана правна лица. Тужени је тужиоцу у периоду од 1.6.2013. године до 1.8.2014. године обрачунавао додаток на зараду за минули рад за времеведено на

раду применом 0,5% за сваку годину радног стажа, док је за период од 1.8.2014. године до 16.3.2015. године тужени обрачунавао додаток зараде за минули рад за време проведено на раду за сваку годину остварену у радном односу код туженог, и то применом коефицијента од 0,4% од основице. Тужилац је дана 14.7.2016. године доставио захтев туженом да изврши обрачун разлике зараде која му припада по основу минулог рада, у износу од 0,5% за сваку навршену годину радног стажа. Тужени је прерачунао зараду тужиоцу за период од 1.8.2014. године до престанка радног односа, 16.3.2015. године, применом процената од 0,5% за сваку навршену годину радног стажа код туженог, те је тужиоцу дана 1.8.2016. године исплатио разлику у износу од 6.224,62 динара. Изведен је доказ вештачењем од стране судског вештака за економско-финансијску област. Разлика накнаде за минули рад који припада тужиоцу за сваку навршену годину проведenu у радном односу и накнаде за минули рад која му је исплаћена од стране туженог, за период потраживања, износи 21.589,98 динара “брuto” или 15.134,58 динара “нето”, односно по месецима као у ставу један изреке ожалбене пресуде.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, закључак првостепеног суда да су тужбени захтеви садржане наведене у ставу један и два изреке ожалбене пресуде основани. Наиме, првостепени суд је применом одредаба члана 8, члана 108 и члана 147 Закона о раду, нашао да је тужени у обавези да тужиоцу накнади износе наведене у ставу један изреке ожалбене пресуде, на име мање исплаћене накнаде за минули рад. При доношењу одлуке, првостепени суд је имао у виду да је тужени, након ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр. 75/14), запосленима обрачунавао минули рад у износу од 0,4% односно непосредно је примењивао одредбу члана 108 став 1 тачка 4 Закона о изменама и допунама Закона о раду. На наведени начин тужени је занемарио Правилник о раду који је био на снази код туженог и којим је било предвиђено да запослени има право на додаток на ефикасан рад у износу од 0,5% за сваку навршену годину рада проведenu у радном односу, а и да је тужилац почев од 1976. године радни стаж остварио код повезаног лица. Одлука о доприносима донета је применом члана 51 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање. Одлука о камати донета је применом члана 277 став 1 Закона о облигационим односима. Првостепени суд је при доношењу одлуке нашао да је приговор застарелости неоснован из разлога што је зарада повремено потраживање које се исплаћује у роковима утврђеним колективним уговором, а најмање једанпут месечно, па је, полазећи од момента доспелости потраживања тужиоца и момента подношења тужбе - 25.7.2016. године, нашао да није основан приговор застарелости.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд применио материјално право, дајући за своју одлуку, у потврђујућем делу, потпуне и јасне разлоге, које прихвата и овај суд, у поступку жалбене контроле, у том делу.

Наводи жалбе не доводе у сумњу правилност ожалбене пресуде, у наведеном делу, нити пружају доказе за супротно, при чему је овај суд имао у виду одредбу члана 396 став 2 Закона о парничном поступку, којим је прописано да ако се пресудом жалба одбија, у образложењу пресуде суд неће детаљно образлагати пресуду у случају да прихвата чињенично стање утврђено у првостепеном поступку, као и примену материјалног права, а ожалбене пресуда, супротно наводима жалбе, није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о

парничном поступку, на које се, неосновано, у жалби указује.

Наиме, супротно наводима жалбе, ожалбена пресуда не садрже битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, јер је јасна у погледу разлога о одлучним чињеницама и даје потпуне разлоге за усвајање тужбених захтева, садржине наведене као у ставу један и два изреке ожалбене пресуде.

Првостепени суд је, дајући разлоге за своју одлуку, ценио изведене доказе у смислу члана 8 Закона о парничном поступку, те су, у том смислу, без утицаја на правилност донете првостепене пресуде наводи туженог у жалби који се односе на оцену доказа.

Неосновано у жалби тужени тврди да је првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање, имајући у виду одредбу члана 228 Закона о парничном поступку, којим је прописано да је странка дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којим оспорава наводе и доказе противника, а суд утврђује чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева, у ком смислу је првостепени суд и поступио, а након изведених доказа, на рочишту на коме је главна расправа закључена, тужени предлога у допуну доказног поступка није имао.

Неосновани су и наводи жалби о погрешној примени материјалног права.

Чланом 108 став 1 тачка 4 и став 3 Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05) било је прописано да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу - 0,4% од основице. Општим актом и уговором о раду могу да се утврде и други случајеви у којима запослени има право на увећану зараду. Новелираним чланом 108 став 1 тачка 4 Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр. 75/14) прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца (у даљем тексту: минули рад) - најмање - 0,4% од основице, а ставом два истог члана да се при обрачуна минулог рада рачуна и време проведено у радном односу код послодавца претходника из члана 147 овог закона, као и код повезаних лица са послодавцем у складу са законом.

Поштујући наведене одредбе Закона о раду, као и одредбу члана 117 став 1 Закона о изменама и допунама Закона о раду, на коју указује жалба, имајући у виду да је у конкретном случају, према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, које жалба не спори, тужилац био у радном односу код туженог, да је тужилац почев од 1976. године радни стаж остварио код повезаног лица, да је између странака закључен уговор о раду број 29/2006 од 7.3.2006. године којим је, тачком 11, између осталог, утврђено да запослени има право на увећану зараду, и то по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу-0,5% од основице, такође, да је Правилником о раду туженог број 49/10 од 12.4.2010. године, чланом 87, утврђено да запослени има право на додатак на ефективан рад у износу од 0,5% за сваку навршену годину рада проведеног у радном односу, правилан је закључак

првостепеног суда, супротно наводима жалбе туженог, да је тужбени захтев тужиоца садржине наведене у ставу један изреке ожалбене пресуде основан, у висини утврђеној на основу изведеног доказа вештачењем.

Стога су без значаја наводи жалбе да је меродавно само време проведено на раду код туженог. Наиме, неосновани су наводи жалбе да је Законом о раду од 29.07.2014. године императивно прописано да се запосленима исплаћује минули рад само за време проведено код тог послодавца, имајући у виду разлоге које даје првостепени суд, те одлуку Врховног касационог суда Рев2 1235/2017 од 14.02.2018. године, а према којој је утврђена сентенца на седници Грађанског одељења од 12.02.2019. године, уз образложење да Закон о раду у члану 8 став 2 садржи правило по коме се општим актом и уговором о раду могу утврдити већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом. По члану 108 став 1 Закона о раду прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду. Осим тога, код изложеног, у конкретном случају, меродавна је и одредба члана 108 став 2 Закона о раду којом је прописано да се при обрачуна минулог рада рачуна и време проведено у радном односу код послодавца претходника из члана 147 овог закона, као и код повезаних лица са послодавцем у складу са законом.

Поштујући одредбу члана 196 Закона о раду, којом је прописано да сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе, правилно је првостепени суд, супротно наводима жалбе, нашао да није основан приговор застарелости потраживања у конкретном случају.

Правилна је одлука о парничним трошковима, садржана у ставу три изреке побијане пресуде (решење), у потврђујућем делу, донета правилном применом члана 153 и члана 154 Закона о парничном поступку, а решење о парничним трошковима, садржано у ставу три изреке побијане пресуде, у преосталом делу, преиначено је, с обзиром да камата тече од истека рока за добровољно извршење, односно од дана наступања извршности одлуке, на основу одредаба члана 277 став 1 и члана 324 Закона о облигационим односима, а у вези одредаба члана 345, члана 440 став 1 и члана 366 Закона о парничном поступку и члана 43 Закона о извршењу и обезбеђењу.

Наиме, одредбом члана 277 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице, и затезну камату по стопи утврђеној савезним законом.

Одредбом члана 324 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да дужник долази у доцњу кад не испуни обавезу у року одређеном за испуњење. Одредбом става 2 овог члана да ако рок за испуњење није одређен, дужник долази у доцњу кад га поверилац позове да испуни обавезу, усмено или писмено, вансудском опоменом или започињањем неког поступка чија је сврха да се постигне испуњење обавезе.

Одредбом члана 345 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да кад се странци у пресуди налаже извршење неке чинидбе, одредиће се и рок у коме је ову чинидбу дужна да изврши. Одредбом става 3 овог члана да рок за извршење чинидбе почиње да тече наредног дана од дана достављања преписа пресуде странци којој је

наложено извршење.

Чланом 440 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да ће суд у пресуди, у парницама из радног односа, којом налаже извршење чинидбе да одреди рок од осам дана за њено извршење.

Одредбом члана 43 став 1 Закона о извршењу и обезбеђењу прописано је да судска одлука која гласи на давање или чињење постаје извршна ако је постала правноснажна и ако је протекао рок за добровољно испуњење обавезе. Рок за добровољно испуњење обавезе тече од када је извршни дужник примио судску одлуку, ако законом није друкчије одређено. Судска одлука у којој је одређен услов за испуњење обавезе постаје извршна кад услов наступи.

Код изложеног, тужиоцу припада на новчани износ накнаде трошкова парничног поступка, досуђен решењем садржаним у првостепеној пресуди, законска затезна камата од дана извршности пресуде до исплате.

Стога је овај суд преиначио побијано решење у погледу одлуке о законској затезној камати, као у ставу три изреке ове пресуде (решење).

Како тужени није успео у поступку по жалби, осим у незнатном делу одлуке о парничним трошковима, то нема право на накнаду трошкова насталих у поступку поводом тог правног лека и стога је овај суд, применом одредбе члана 165 став 1 и 2 Закона о парничном поступку, донео одлуку као у ставу четири изреке ове пресуде (решење).

Из наведених разлога, на основу члана 390 и члана 401 тачка 2 и 3 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Александра Спирковска, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**